

Učiteljski tovariš

Stanovsko politično glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Priljubljanska ulica 6. I. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtak. Naročnina letno 60 din. za tiskarstvo 80 din. Člani sekcije J. U. U. plačajo tisk in članarino. Oglaš po ceniku in dogovoru, davok posebe. Pol. čeh. rač. 11.153. Telefon 45-86

Kdo odgovarja za šolske neuspehe

Ko javnost razpravlja o naših šolskih problemih, istoveti šolo z učiteljem ter s tem postavlja edino učitelja odgovornega za vse šolsko prosvetne nevednosti. Ker pa vpliva na šolstvo in ureja vse šolsko delo mnogo činiteljev, katerim je učitelj samo izvršno orodje v njih šolski politiki, postane učitelj, čeprav kot neposredni šolski delavec, drugorazrednega pomena.

V glavnem moremo označiti tri najmočnejše činitelje, ki odločilno vplivajo na višino šolstva:

1. Vlada, ki z zakoni, predpisi in določbami uravnava prosvetno vzgojno smer, obseg in vsebino učne snovi.

2. Učitelj, ki tolmači navedene in učne naloge ter s svojimi navedenimi deluje na učenčev duhovno razgledanje.

3. Družba in okolje, ki z živim dogajanjem vplivata na učenčev mišljenje in čustvovanje.

Poleg tega moremo problem šolskih neuspehov razčleniti v problem vzgojnih in vprašanje učnih neuspehov.

Vsakomur je znano, da ima v današnji dobi vsa prisilna sredstva na razpolago država ter da vlade pri svojih reformah zasledujejo zgolj lastne koristi in uresničitev lastnih načel.

Ker pa ima vsaka vladajoča skupina svoje svetovnonazorsko prepričanje, ga hoče zakoreniniti tudi v šolstvu. Tako so učni načrti po vsebini in duhu prirojeni namenom vsake vladne skupine. Tako z vsako vladno izpremembo postane aktualno vprašanje učnega načrta, šolskih čitank, tolmačenje zgodovinskih dejanj in postane šolstvo sploh problem za novodošlega gospodarja, ki skuša vse nevednosti odstraniti s pomočjo novih predpisov, določb, novih knjig in tolmačenj. K tej zmedbi predpisov se pridružujejo še strokovnjaki, ki tožijo, da je preveč učne snovi in ki da je nepravilno razporejena, kmetijska zbornica hoče več kmetijstva, idealistične organizacije pa več vzgoje in manj pouka.

Tako že splošni nazorski pogledi prinašajo mnogo razdvoja v šolo, še več težav pa povzročajo različni nazori o enotnosti naroda in ureditvi države. Tako 1. člen zakona o ljudskih šolah predpisuje še vedno edinstvo naroda in države, dočim je v praksi z ustanovitvijo banovine Hrvatske priznana že federativna ureditev. Vemo pa, da to poglavje še ni zaključeno in bo še mnogo let kočljiva točka prosvetne politike.

Na ves sklop problemov obče prosvetne politike nima učiteljstvo nobenega vpliva, ker je to delo političnih činiteljev in ne prosvetnih strokovnjakov. So pa predpisi tako natančni in strogi, da učitelj preko njih ali proti njim učiti ne sme in ne more. Dvakratno nadzorovanje v letu nudi oblastem popoln vpogled v učiteljevo vzgojno in učno delo ter s tem možnost izpopolnitve in poglobitve dela v predpisani smeri. Oblast to delo ocenjuje in nagradja.

Za vzgojo in učne nazore je važen tudi drugi člen, ki oživlja in izvršuje napisane uredbe — to je učitelj.

Učitelj mora poučevati snov, ki jo predpisujejo učni načrti in navodila ministrstva prosvete, banske uprave in šolski nadzorniki. Vsi ti usmerjajo in nadzorujejo učiteljevo delo, tako da je lastna izbira snovi, razen v okviru učnih načrtov in predpisov, izključena. Še bolj pa se izključuje samolastno in svojsko tolmačenje učnih enot in navedenih ter vzgojnih načel. Pri današnjem mikroskopskem gledanju na učiteljevo delo sta oblast in družba zelo občutljivi in ne dopuščata nobenih drugih razlag, kakor so uradno določene.

Vendar se zdi, da je glavni napad vseh protiučiteljskih borcev usmerjen v to — v tolmačenje snovi in navedenih idealov, ki jih učiteljstvo, sicer razlaga po predpisih, a kljub temu s svojim, morda tudi neizrečenim, mišljenjem in čustvovanjem deluje na otroke. Od tega izvira jeza in grmenje proti učiteljsstvu. Radi tega, radi duha učiteljevega, so tudi predlagane reforme, da se zagotovi izbira in odgoj učiteljskega naraščaja, ki bi zavestno služil skupini enostransko usmerjenih politikov in družbe.

A ta preprih v šolstvu bo trajal večno. Kajti, dokler bodo učitelji samostojno misleči ljudje in ne popolnoma vtisnjeni v kalup vsakokratnega režima, bodo nazori različni. Kadar bo pa učiteljstvo z vsakokratno politično izpremembo izpremenilo tudi svoje nazore, bo vzgojni in učni vpliv učiteljstva uničujoč. Gotovo ne smejo biti nazori in načela učiteljstva preradikalni ali preveč enostranski. A zato skrbre, kakor smo že navedli, oblast in družba. Različni nazori v okviru ustaljenih navedenih načel so pa koristni duševnemu razvoju mladine.

Kot tretjo silo, ki deluje na učenčev spoznavanje, smo navedli družbo in okolje. Odločujočo plast družbe moremo istovetiti z režimom. Ta družbena plast ima vso moč,

Skrb kraljevske banske uprave za nadarjene ubožne učence

Predlogi šolskih upraviteljev. — Poročila katehetov

Kr. banska uprava je izdala okrožnico, ki jo v celoti priobčujemo:

Kraljevska banska uprava dravske banovine.

V Ljubljani dne 10. aprila 1940.

IV. št. 8010/1.

Podpiranje izredno nadarjenih, ubožnih učencev pri nadaljnjem študiju.

Vsem sreskim načelstvom, mestnemu poglavarstvu (prosvetnemu oddelku) v Ljubljani in vsem upraviteljstvom ljudskih šol.

Kakor pričajo življenjepisi, je marsikateremu velikemu slovenskemu možu, ki je že v mladih letih kazal posebno nadarjenost, le podpora kakega uvidnega sorodnika ali dobitnika omogočila, da se je izsolal in je pozneje s svojimi zmožnostmi odlično sodeloval pri kulturni rasti slovenskega naroda. Ker se dobe taki izredno nadarjeni otroci mnogokrat ravno v revnih družinah, ki nimajo sredstev za njihovo šolanje, zasebni podporniki pa so le redki, zato je kraljevska banska uprava odločena, da na stroške banovinskega proračuna vzdržuje pri nadaljnjem šolanju nekaj učencev, ki kažejo izredno nadarjenost in so tako revni, da bi jih starši oziroma skrbniki na noben način ne mogli izsolati. S tem kraljevska banska uprava ne namerava podpirati takih revnih učencev, ki se le zaradi pridnosti in vestnosti odlikujejo v ljudski šoli kot vzorni učenci, ampak ima namen omogočiti izobraževanje tistim revnim dečkom, ki so tako izredno nadarjeni, da bi bilo za bodoče narodovo kulturno življenje škoda, če bi se ne mogli izobraziti.

V zvezi s tem naročam sledeče:

1. Upravitelji ljudskih šol in učitelji, ki poučujejo v 4. ali 5. razredu, naj presodijo, ali je med njihovimi učenci kak deček, ki poleg splošne bistrosti kaže še kake izredne sposobnosti za to ali ono panogo znanosti, umetnosti, gospodarskega ali sicer javnega življenja in je tako revnih staršev, da sami nikakor ne bi zmogli stroškov za njegovo šolanje. Če najdejo takega učenca, naj po uradni poti kralj. banski upravi do 1. maja t. l. poročajo o njegovih zmožnostih in telesnem zdravju, o premoženjskih razmerah njegovih staršev oziroma skrbnikov ter o navedeni vrednosti učenca in njegove rodbine. Pazijo pa naj, da ločijo pridnost in vestnost od naravne bistrosti. Kakor je že zgoraj povedano, naj se ne predlagajo oni učenci, ki dosežajo lepe uspehe v šoli s pridnostjo in vestnostjo pri neki normalni nadarjenosti, ampak le tisti, ki imajo poleg splošne bistrosti, navedenih vrlin in telesnega zdravja še izredno nadarjenost za to ali ono smer kasnejšega udejstvovanja. Pri tem naj tudi poročajo, ali so starši oziroma skrbniki voljni dati učenca v kako višjo šolo, če bi ga banovina podpirala, in ali bi mogli prispevati vsaj za njegovo obleko in šolske potrebščine. Poročilo naj priloži učenčev krstni list, ubožno spričevalo in overovljen prepis šolskih ocen iz vseh let v obliki preglednice. Deklico naj predlagajo le tedaj, če ima po njihovem mnenju izredne duševne zmožnosti za kako tako panogo udejstvovanja, kjer bi se lahko ženska posebno dobro uveljavljala. Ko upraviteljstvo kakega učenca predlaga za podpiranca, obvesti o tem učenčevega kateheta. Upraviteljstva so dolžna poslati tudi negativna poročila.

2. Katehet naj čimprej glede vsakega predlaganega učenca utemeljeno poroča o lastnostih učenčevega značaja ter o navedeni vrednosti učenca in njegove rodbine. Ta poročila so potrebna, ker je tudi najbolj zmo-

žen in izobražen človek le takrat koristen človeški skupnosti, če je tudi njegova navednost visoka. Katehet, ki je najbolj merodajen za tako izjavo, naj to poročilo vestno sestavi in ga pošlje naravnost prosvetnemu oddelku kralj. banske uprave.

3. Okrajni šolski nadzorniki naj dodajo zbranim poročilom svojo izjavo in naj po možnosti predlagajo izmed naštetih do tri učence, ki jih smatrajo kot najbolj primerne za sprejem. Tistega, ki je po njihovem mnenju najvrednejši, naj postavijo na prvo mesto.

Kraljevska banska uprava bo nato izmed predlaganih po svoji uvidenosti odbrala določeno število. Odbrane bo poklicala v maju na psihotehnično preizkušnjo, ki jo bo izvršila banovinska poklicna svetovalnica. Ob enem bodo ti učenci tudi zdravniško pregledani.

Zakaj?

Dogodki naše dobe so tako svojevrstni in si slede s tako hitrostjo, da ni časa razmišljati o njihovih virskih in posledicah. Zato je razumljivo, da so popolnoma okupirali voditelje družabnega življenja. Tako so razmere potisnile ob stran mnogo perečih vprašanj, ki nujno čakajo rešitve, med njimi tudi vzpostavitev pogojev za življenjsko možnost državnih uradnikov, predvsem učiteljev. Četudi se je vprašanje odložilo, ni zato nič manj važno in posledice bodo neizogibne in se bodo pokazale morda ravno tedaj, ko bomo najbolj želeli, da bi jih ne bilo.

Slovenski učitelj že od vsega začetka nikoli ni prejemal enakovrednega plačila za svoje delo ne v denarnih prejemkih in ne v obliki priznanja. Moral je biti in je tudi bil veskozi idealist. Njemu je bil vsakdanji kruh zgodovinski izrek: »Čim manj potrebuješ, tem bližji si bogovom.« Sedanje razmere so škrtile vrednost učiteljskih prejemkov v toliki meri, da moremo govoriti o skoposti, s katero se nam odmerjajo plače.

Ko je v pričetku nove evropske vojne tudi nas zajel val draginje, smo vendar upali, da se bodo cene življenjskih potrebščin v doglednem času ustalile, pa smo se usodno zmotili. Cene rastejo iz dneva v dan, mnogi okrog nas se eksistenčno dvigajo, mi pa životarimo od prvih do zadnjih dni v mesecu in bremeno vedno globlje v dolgove. Slutimo, da kmalu ne bomo mogli naprej, še manj nazaj, in tedaj nam preti beda, čeprav delamo s polno, običajno celo s podvojeno močjo.

Nesporna je trditev, da je sedanja draginja najhuje udarila družine, predvsem one, ki imajo več otrok. Če se že dosledno odlašajo splošno zboljšanje položaja, zakaj se ne odpomore vsaj tam, kjer je sila največja? Zakaj morata poročena učitelj in učiteljica oba čakati na napredovanje po štiri in več let, tako da prebivajo v isti skupini skoro desetletje? O stanarini naj bo mimogrede povedano le toliko, da dobiš zanjo primerno sobico le, če si sam, družinska stanovanja pa so dražja, v nekaterih krajih tako draga, da krije naša stanarina samo četrtino mesečne najemnine. Zakaj prejema poročena učiteljica skoro polovico prejemkov manj, čeprav opravlja državni dvojni delo: kot učiteljica in kot mati. Saj so te naše učiteljice - matere res vzor idealnih žena, ki v prezaposlenosti, vnemi za delo in ljubezni do mladine po ves mesec ne mislijo na krivično odmerjanje njihovih prejemkov. Ob plačilnem dnevu pa, ko ji recimo po 15 letih službovanja odštejejo komaj vso-

dani. Po končani preizkušnji bo poklicna svetovalnica prosvetnemu oddelku izrazila sodbo, kateri učenci so izredno nadarjeni in katera vrsta šol bi bila zanje najbolj prikladna.

Na podlagi poročila poklicne svetovalnice in na predlog prosvetnega oddelka bo za prihodnje šolsko leto do 10 preizkušenih učencev sprejetih za banovinske podpirance ter bo vsakemu določena višina mesečne podpore v bodočem šolskem letu. Pri določevanju višine mesečne podpore se bo upoštevalo premoženjsko stanje podpiranca. Poskrbljeno pa bo, da bo podpora zadostovala za skromno, a zdravo življenje in bo trajala po možnosti tako dolgo, dokler bo podpiranec izpolnjeval pogoje, ki so v skladu z namenom podpore.

Posameznim podpirancem se bo po potrebi določila vrsta šole, ter se jim bo pravočasno poslalo obvestilo o sprejemu, o višini mesečne podpore v bodočem šolskem letu in o določeni šoli, da se bodo mogli prijaviti k morebitnemu sprejemnemu izpitu.

O podeljevanju podpor izredno nadarjenim, revnim učencem bo objavljen poseben pravilnik v eni prihodnjih števil Službenega lista.

Podpis bana.

tico, ki jo prejema danes privatna pisarniška uslužbenka z nižjo izobrazbo in komaj enoletno prakso, tedaj pa zaboli prav v dno duše vprašanje: zakaj? Da, ko bi jim vsaj povedali zakaj. Ali morda zato, ker jim moževa plača omogoča dostojno eksistenčno stopnjo? Ne, saj vemo, da ni skromnejših plač od uradniških. Ali morda zato, ker ji z ozirom na okrnjene prejemke nalagajo manj dela? Nikoli še ni bilo niti od neposredne niti od višje oblasti uredbe, ki bi vsebovala tudi najhla- lejšo izjemo za poročene učiteljice. One prav tako prevzemajo polno število tedenskih učnih ur, supulture, nadzorstva, razrede, ki so prenatrpani z otroki, predavanja pri sestankih, priprave za šolske proslave in slično, kakor ostali tovariši in tovarišice. Izjemno pri njih je samo to, da po končanem pouku nimajo niti pol ure časa za oddih, da so v tako zvanem prostem času zaposlene z nego in vzgojo otrok, da jih pogosto čaka noč, ki jo bodo prebdele pri bolnem dojenčku in vendar bodo naslednje jutro ob določeni uri na mestu pripravljene, da izvrše svojo dolžnost v učnem in vzgojnem oziru. Kdor se je kdaj poglubil v delo poročene učiteljice, bo moral priznati, da so učiteljice - matere posebno v elementarnih razredih nenadomestljive in je predvsem njihovem vzgojnemu delu zagotovljen uspeh, ker temelji na pravilnem razumevanju otrokovega življenja. Saj lahko preštudirajo skladnice pedoloških knjig, pa ne boš nikoli domel otroka tako kakor takrat, ko ga boš imel sam.

Učiteljica, ki se je poročila z državnim uradnikom, posebno z učiteljem, si ne more ustvarjati nikakih iluzij o udobnem življenju, čakajo jo odgovodi in žrtve, ki jih bo pretežni del doprinesla ona sama. Moževi prejemki ostanejo isti, zvišajo se ob prirastku družinskega člana le za doklado, ki pomeni nezna- ten delček vsote, katero nujno zahteva pravilna nega in oskrba otroka. K rednim izdatkom pa se kaj radi pridružijo še drugi, na katere ni mogoče računati že v začetku. Zato se učiteljica - mati odreka do skrajnosti vse- mu, kar koli bi pomenilo le najnedolžnejši luksuz v njenem življenju, danes se odreka celo potrebemu. Preveč je zaposlena z de- lom, ki ji ga nalaga službena dolžnost, in z delom, ki ji ga nalaga vest, da bi iskala mož- nosti za postranski zaslužek. Sicer pa bi bilo to tudi neuspešno, ker je za učitelja urejeno tako, da so odprta pota do izrednih dohod- kov le svojevredno nadarjenim posamezni- kom. Nerazumljivo je torej, iz kakšnih raz- logov se je odmerila ravno poročenim učite- ljicam tako pičla plača. Dokler je imela vzdr- ževati le samo sebe, je prejela neokrnjeno plačo. Ko pa se je odločila, da bo dala v živ- ljenje otroke in jim s svojim zaslužkom omo- gočila dostojen življenjski položaj, tedaj se ji njeno delo, ki je nedvomno postalo temelji- tejšo in plodnosnejše, plača kot manjvredno. Zakaj?

Ks.

Vsebinska:

Kdo odgovarja za šolske neuspehe? Skrb kraljevske banske uprave za nadarjene ubožne učence.

Zakaj?

K današnjim napredovanjem.

Mogočen učiteljski tabor v Trbovljah.

Prekmurska mladina poje.

Koncert mladinskih pevskih zborov v Slov.

Konjicah.

† Kristini Demšarjevi v spomin.

Splošne vesti. — Osebne zadeve. — Kaj vse

pišejo. — Učiteljska tiskarna. — Naša

gospodarska organizacija. — Učiteljski

pravnik. — Mladinska matica. — Učiteljski

pevski zbor. — Šolski radio. — Sta-

novska organizacija JUU.

več je samo suženj diktiranega šolskega dela, v kolikor učiteljeva osebnost sama drugače ne učinkuje.

V ostrem nasprotju z vladajočo družbo pa je največkrat okolje, socialne razmere in socialna raven poedincev. V plasti vladajoče družbe so običajno bolj situirani in gmotno bolj preskrbljeni ljudje. Oni podeljujejo gmotne dobrine siromašnejšim, v kolikor se jim vdinjajo. Tako je v nasprotju z nauki družbe prav za prav življenje samo.

Socialne razmere so tiste, ki izpodjedajo tla naukom družbe in šolski politiki sploh. In temu neskladju med socialnim stanjem poedincev in med prosvetno šolsko politiko moremo pripisati največji del vzgojnih in učnih neuspehov. Z učili slabo oskrbljeni učenci imajo malo veselja do dela, in slabo hranjeni in nezadostno oblečeni otroci imajo še manj zdravja in volje do pouka, a dosti kritičnih pogledov na družbo.

In ako se danes mnogo ropota proti učiteljsstvu, bi bilo boljše, da se poprej pobavijo z izboljšanjem socialnih razmer otrok, z višji- mi dajatvami šoli in povišanjem plač učiteljs- tvu.

Db.

K današnjim napredovanjem

Z uradniškim zakonom je bilo ukinjeno avtomatično napredovanje. Uzakonjeni so bili sicer krajši roki, toda napredovanja so se zavlekla. Po novem zakonu se »more« napredovati samo na izpraznjeno mesto v višji skupini, če je kandidat predhodno prebil predpisani minimalni rok v nižji skupini (v IX. 4, v ostalih učiteljskih skupinah pa 3 efektivna leta). Vse našteje zapreke bi ne bile najhujše, če bi bilo dovolj kredita. Vsakoletni letni kredit je namreč tisti regulator, ki odloča o številu napredovancev. V prvih letih novega uradniškega zakona so se vršila napredovanja normalno, t. j. učitelj je čakal na višjo skupino nekaj mesecev, včasih tudi le 14 dni. Šele l. 1933., ko je bilo za eno leto ustavljeno vsako napredovanje, so nastale resne ovire za normalno napredovanje. Prepričan sem namreč, da je zakonodavec imel resničen namen izvesti napredovanja v minimalnih rokih in je gotovo upošteval tudi finančno možnost. Gospodarsko kritična doba je preprečila redna napredovanja posebno pri učitelstvu. Pri drugih ustanovah je namreč napredovanje redno. Radi zastoja se je od leta do leta množilo število učiteljev, ki so in še morajo čakati na višje skupine. Iz statistike, ki sem jo objavil v številki 26. »Učit. tovariš«, je razvidno, da čaka 1155 učiteljev na V. skupino, 753 na VI., 820 na VII., 650 na VIII. in 270 na IX., skupaj 3648 ali 75 % vsega učiteljstva. Ta številka pove pač dovolj. Tako visokega števila ni v nobeni drugi stroki. Od tega števila jih čaka 715 nad 5 let (8 let v skupini), 740 štiri leta, 1035 tri leta, 578 dve leti in 580 eno leto. Toda čakanje na višje skupine bi še ne napravilo nič, če bi vsi učitelji in uradniki napredovali po istem in enakem ključu. Tako pa nekateri čakajo 1 leto, drugi pa 3 leta. Ali učitelj preide v V. skupino po 34 letih službe, poštni uradnik pa po 21 letih! Vse to povzroča nevoljo in kritiko.

Pri napredovanjih zadnjih let sta bili prav posebno prizadeti VIII. in IX. skupina. V poslednjih 3 letih je napredovalo v VIII. skupino okrog 100 učiteljev, za IX. skupino je ta številka nekoliko višja, ker je bilo lanske leto nekaj več napredovanj pripravnikov. Napredovanja v VII. in VI. skupino so bila

nekoliko boljša. Tako je letos marca napredovalo v VII. skupino 128 in v VI. 168 učiteljev, v VIII. pa eden. K vsemu temu je še pritisnila draginja, ki lega kot mora na uradniške družine. Cene so se dvignile za 25 % (po uradnem indeksu), plače pa so ostale iste. Zato ni čudno, da je uradništvo nezadovoljno in zagrenjeno, ker se plače spriču uradno ugotovljene draginje ne zvišajo in ker mora isto poleg tega še leta in leta čakati na tistih borih nekaj dinarjev povšice.

Glede na vse te razmere so si mlajši učitelji prav gotovo oddahnil, ko so čitali današnja napredovanja. So to nekoliko večja kakor smo jih bili doslej vajeni. Po teh poročilih na napredovalo 188 učiteljev v VIII. skupino in skoro vsi pripravniki v IX. skupino (216). Napredovali so vsi, ki so čakali 1 ali več let. Učitelji, ki so napredovali v VIII. skupino, so v pretežni večini čakali 2 leti, teh, ki bi čakali manj, je malo. V IX. skupino pa so prišli vsi, ki so čakali 1 leto ali več. Napredovanje je bilo objektivno, ker so se upoštevali prvenstveno tisti, ki so čakali najdalje časa. Po tem zadnjem napredovanju je ostalo le prav malo pripravnikov in kakih 450 učiteljev, ki čakajo na VIII. skupino.

Ceprav smo z današnjimi napredovanji lahko zadovoljni, vendar želimo, da ne ostane napredovanje na pol pota, temveč se pristopi k temeljitemu napredovanju v vseh skupinah od IX. do V. Prav vsi, ki so izpolnili pogoje, naj dobijo višjo skupino. Tako se bo popravila vsaj ena krivica. Za vsa napredovanja bi bilo treba 500.000 din mesečno. Prepričani smo, da se bo to tudi izvedlo, nato pa zvišali prejemki v sorazmerju z draginjo. Ne zahtevamo nič, kar nam ne pripada, zahtevamo samo toliko, kolikor dražje kupujemo življenjske potreščine. Smo prav skromni, saj nismo nič drugega, kakor stanje pred septembrom 1939. Zvišajo naj se nam prejemki v istem razmerju, kakor se je dvignila draginja, nato pa naj se uvede stroga in poštena kontrola nad cenami, potem pa bo — kakor je lepo napisal nekdo v »Učit. tovarišu« — »ves narod, vsa država, kakor en mož stal za vlado in strnjeno bomo stali za vsemi, ki bodo upali streti tej hidri glavo«.

— a —

klanja vsako tendenco, ki bi stremila za tem, da bi obligatno postalo udejstvovanje, ki ga je prostovoljno sprejelo.

3. Učiteljstvo se zaveda odgovorne službe svojemu narodu in stoji na braniku za ohranitev s težkimi žrtvami pridobljene narodne države Jugoslavije. Svoje delo usmerjamo k realni, pozitivni vzgoji narodne samoniklosti, samozvesti in ponosa povsod in še v podvojeni meri na mejah in v narodnostno ogroženih krajih. Zato odklanjamo neodgovorno, destruktivno vrednotenje svojega dela.

4. Zaradi osiguranja učiteljskega odgovornega dela je bilo med drugim izrečeno: Terjamo izboljšanje našega gmotnega položaja z rednim avtomatičnim napredovanjem, ukinitvijo tretjega draginskega razreda, stalnost na službenem mestu, priznanje polnih prejemkov poročenim učiteljem. Nujno je treba preprečiti dviganje cen življenjskim potrebščinam in uveljaviti protikorupcijski zakon.

5. Za povezanost učiteljske organizacije z ostalimi organizacijami državnih uslužben-

cev je nujna ukinitev §§ 76. in 78. zakona o državnih uslužbenih.

Zbor je razmotril tudi o položaju v JUU po oceptitvi Hrvatov iz enotne stanovske organizacije. Vseh 400 navzočih zborovalcev se je priključilo predlogu sekcije JUU za dravsko banovino, naj ostane vsedržavna stanovska organizacija neokrnjena v življenju, dokler se ne preuredi naša država dokončno. Izšel pa je nasvet, naj se pristopi k pripravam za ustanovitev Zveze učiteljskih organizacij kraljevine Jugoslavije, ki jo naj tvori Hrvatsko učiteljsko društvo in JUU, ki obstoja v vseh ostalih banovinah.

Ob 13.15 uri je tov. predsednik zaključil nadvse uspešno zborovanje, obzlatujoč le to, da UPZ ter »Slavčki« niso mogli prazniku podčrtati obeležja. Zborovalci so se nato podali k obedu, ki ga je tov. Tori v zorno organiziral, nato so si ogledali črni revir, zvečer pa so se zadovoljni vračali na svoje domove v zavesti, da so za procvit stanovske organizacije opravili koristno delo.

Manifestacija, zares manifestacija učiteljskega pionirstva!

Prekmurska mladina poje

Mladinski pevski zbor JUU državne ljudske šole v Murski Soboti je pod vodstvom tov. Bračka Franca priredil svoj prvi koncert v Sokolskem domu. Tov. Bračko se je predstavil s svojim zborom že na jubilejnim učiteljskem zborovanju. Učiteljstvo je bilo nad vse navdušeno nad malimi pevci. Mladi pevci so pred strogo kritiko prestali prvi nastop in s tem se je vril našim pevcem še večji pogum in vera, da bo uspeh na koncertu sigen. Ti mladi pevci so se v soboto, 4. maja t. l., predstavili s krasnim sporedom murskosoboški publiki, ki je do zadnjega kotečka zasedla sokolsko dvorano. Že s prvo pesmico so si naši malčki pridobili srca publike in uspeh se je stopnjeval od pesmi do pesmi. Višek tega koncerta pa je zbor dosegel s pesmico »Pastirček« od Gerbiča in z zaključno pesmico »Glejte, že sonce zahaja«. Publika je bila nad melodioznostjo tako navdušena, da je moral zbor pesem ponoviti. Solo pri omenjenih dveh pesmih pa je z dovršeno uglajenostjo odpele učenka VII. razreda Rehn Marica.

Marsikateri mamici je ušla solza veselja, ko je gledala vesele obraze pevcov, slišala čiste glase prekmurskih slavčkov. Morda se je ta mamica spomnila svojih otroških let, ko je bila še lepa slovenska pesem prepovedana v ljudskih solah in na javnih prostorih. Prekmurski narod ljubi petje že od nekdaj, vendar v predvojnih časih mu ni dopuščal nadležni gospodar — tujec, da bi to narodno bogastvo gojil. Da ljubi naš prekmurski človek slovensko pesem, je pokazal s svojim obiskom. Še nikdar ni videl Sokolski dom v svoji dvorani toliko kmetskih žena in mož, kot ravno v soboto, — še nikdar se med našim ljudstvom ni govorilo toliko o lepoti slovenske pesmi, kot po tem koncertu. Vse to nam dovolj jasno pričča, da je nujna potreba oživetja na solah mladinske, a med narodom pevske zbere, saj pesem je tista, ki vzbuja v narodu največjo nacionalno povezanost in dviga nacionalen ponos.

Tov. Bračku velja vsa pohvala in mu k uspelemu koncertu čestitam. K. J.

Koncert mladinskih pevskih zborov v Slov. Konjicah

Na praznik, 2. maja t. l., se je tudi letos vršil v Konjicah mladinski pevski koncert. Nastopila sta samostojno zbora, in sicer iz Loč (55 pevcov) pod vodstvom g. Brede Šček-Orel in zbor iz Vitanja (35 pevcov) pod vodstvom gđe. A. Županove. Izostal je sicer letos običajni festival mladinske pesmi v našem srezu, ali zato sta ta dva zbora pokazala, kako se z vztrajnim delom goji naša slovenska mladinska pesem, na katero tudi v teh težkih časih ne smemo pozabiti.

Dopoldne je bil koncert za šolsko mladino vseh tukajšnjih šol. Popoldne ob 3. pa je bil koncert za občinstvo, ki je tudi tokrat pokazalo, da ljubi in ceni lepo mladinsko petje. Težko je reči, kateri zbor je bil boljši. Vsi so se potrudili, da nam pokažejo, koliko so napredovali od lanskega leta. In svojo nalogo so častno izvršili.

Zanimivo je to, da so tokrat prevladovala skladbe naše priznane skladateljice g. Brede Šček, ki je pokazala, da ima svoj zbor vsestransko in odlično v oblasti. Nekaj novega pa je bilo tokrat za naše občinstvo, ko je nastopil mladinski kvartet iz Loč, ki je samostojno zapel 3 Brebine pesmi. Povem naj še, da so tvorili ta kvartet bratje in sestre iz družine Tevžar iz Loč. Mala sopranistka Mara je najbolj ugajala in je kar lahko ponosna na svoj srebrni glasek.

Ceprav so prevladovala skladbe skladateljice B. Ščekove, poslušalca nikakor ne utrudijo in dolgočasijo. Nasprotno, — tako pestre in srčkane so, da bi njene pesmi poslušal še in še. Tudi obe Pirnikovi (Jutranjica in Večernica) sta bili odlično nastudirani. Kot nov skladatelj pa se je tokrat predstavil javnosti Silvester Orel z ljubko pesmico »Mati ziblje«. Vsega je bilo podanih 19 skladb in občinstvo je obilno nagradilo s priznavanjem tako pevce, kakor obe dirigentinji. Z veseljem sram smo se poslovlili od naših mladih pevcov izpod zelenega Pohorja in Konjiške gore.

H. S.

Minka Kalinova.

Mogočen učiteljski tabor v Trbovljah

V soboto, 20. aprila, se je zbralo v Trbovljah sedem učiteljskih društev k zborovanju. Zbora, ki ga je organizirala Laška edinica, so se udeležili tovarišice in tovariši iz: Brežic, Celja, Litije, Krškega, Konjic in Šmarja.

Krasen, sončen dan... Po prihodu jutranjih vlakov so Trbovlje prav zaživele, kar v trumah si srečal učiteljstvo, ki si nekam začudeno ogleduje črni revir. Ob pol 10. uri se je zgrnila množica slovenskih prosvetnih pionirjev — približno 400 po številu — okrog spomenika blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I., kjer se je izvršila prisrčna nacionalna počastitev spomina našega prvega, največjega, edinega pravičnega in iskrenega prijatelja — kralja Mučenika. Predsednik domačega društva tov. Mahkota Milan je obkroževal smrt velikega pokojnika, poudarjal jo, da prav učitelji najbolj pogrešamo Njega, ki nam je nalagal velika dela, dal nam pa tudi vedno in povsod priznanje za naše prizadevanje. Saj nam je kralj že v pismu od 20. avgusta 1931. sporočil z Bleda, da smo jugoslov. učitelji, prežeti ljubezni do svojega naroda in da smo po svojem težkem, a vzvišenem poklicu graditelji narodove duše, njegove nacionalne zavesti in kulture. Končal je tov. predsednik svoj govor z besedami: »Miru, miru, zanj si umrl, še tistega nam izprosi Mučenik — pa bomo učitelji gradili dalje kot do sedaj. To ti objubljam in kliče: slava!« Nato je bil ob umetniški lik položen lovorjev venec z državnim trakom, na katerem so vpisana zborujoča društva.

Po pietetni svečanosti so se zborovalci podali v dvorano Sokolskega doma, ki je bila okusno okrašena z zastavami ter veliko sliko Nj. Vel. kralja Petra II. Vso prostrano dvorano z obširno galerijo so zborovalci popolnoma zasedli.

Točno ob 10. uri je otvoril, s toplim — tovariškim pozdravom vseh, prav vseh navzočih, zborovanje domačin, predsednik učiteljskega društva za srez Laško, tov. Mahkota Milan. Prav poseben poudarek je dal še zboru dejstvo, da so se istega udeležili tudi g. Klenovšek Jakob, župan iz Trbovelj, g. Plavšak Robert, podžupan trboveljski, dalje zastopnik T. P. D., g. Mirko Kos ter za učiteljstvo meščanske šole rav. g. Lapajne, ki so vsi želeli zborovanju kar največ uspeha; g. Lapajne pa želel, da bi že skoro napočil čas, ko bi imeli vsi, ki bistrimo glave, od profesorja z univerze pa do učiteljce v otroškem vrtcu — skupno organizacijo. (Odobranje!)

Dalje je pozdravil tov. predsednik navzočega prvega slovenskega nadzornika v Prekmurju — tov. Jurka, navzočega okraj. šol. nadzornika E. Franca, učiteljska veterana tov. Lebarja in Schela, dalje zastopnika sreskega načelnika g. Skrta. Prav posebno topla dobrodošlica pa je veljala tov. predsedniku Kumlju Metodu, velikemu, neustranjenemu in neutrudljivemu borcu za naše pravice. Dvorana ga je gromko pozdravila, kar dokazuje kako cenimo njegovo delo.

Kot prvi je nato pozdravil zbor g. župana, ki je imel govor, kakršnega čuje učiteljstvo le prav redkokdaj iz ust občinskega predsednika. V polni meri priznava g. Klenovšek vse veliko delo, ki ga vrši učitelj v prosepah naroda in države. Dejal je še: »Za učiteljstvo in šolo ni škoda denarja. Tu ima narod najbolj bogato naložen kapital!« (Burno odobranje!) Tov. Mahkota se je nato g. županu ponovno zahvalil za njegove laskave ugotovi-

tve, tihoče se učiteljstva. Zbor je nato pozdravil še starosta tov. Jesih Adolf.

Po vseh teh prisrčnih uvodnih formalnostih so prišli zborovalci na delovni program: predavanje tov. Marjana Pavčiča — Trboveljski otrok.

V skoro dveurnem izvajanju, ki je plod anketiranja trboveljskih otrok od več kot polovice trb. učiteljstva, je podal referent znanstveno točen prerez trb. dece iz vseh mogočih vidikov, ki naj omogočajo natančno poznavanje okolja, v katerem more učitelj pridom in uspehom delovati.

Vso gospodarsko, socialno in kulturno strukturo Trbovelj, razvoj revirskih otrok v vseh potankostih so pojasnjevali grafikoni (izdala tov. Rak in Rihar) in ki jih je zborovalec tolmačil tov. Kimovec France. Dolgo poročilo, prepleteno s točnimi številkami, povezano z aktualnimi citati ni prav nič utrjalo. Ves referat je bil dokaz znanstvenega dela, ki ga opravlja odsek učit. pokreta v Laškem društvu, poslušalci so zadobili veren pogled na življenje in bitje trboveljske, črne doline, pogled na vse činitele, ki spremljajo njenega malega človeka. Ob zaključku poročila so bili iznešeni še predlogi, kaj je treba storiti, da se vzgoja v dolini še dvigne. Razširiti je potrebno zavetišča, ustanoviti mladinsko čitalnico, uvesti kontrolo nad filmom, celo šport bo treba postaviti na pravo telesno-vzgojno podlago. Krajevni činitelji ter predstavniki oblastev so dobili v referatu kopico napotkov, kaj je treba še storiti za dvig naše šole: učitelji pa so spoznali delo Učit. pokreta v praksi.

Ob koncu predavanja, za katerega sta žela oba referenta izredno spontano odobranje, je delo še posebno ocenil ter mu priznal znanstveno obdelavo tov. nadzornik Vrane ter pribil, da je ponosen, ko je določen za pedagoškega svetovalca v srezu, kjer se učiteljstvo tako pripravlja za pionirje prosvete.

Situacijsko poročilo je podal tov. M. Kumelj. V njem se je dotaknil vseh perečih problemov, ki trenutno najbolj tangirajo učiteljstvo in to predvsem delo, ki ga je žrtvovala sekcija JUU za ureditev našega gmotnega položaja, ki žal ni rodilo popolnega uspeha. Dalje je pojasnjeval položaj, ki je trenutno nastal med JUU in organizacijo nadzornikov, ki ji predseduje g. Erjavce. Ko je tov. Kumelj sporočil zborovalcem, da ima pripravljenih že 50 tipkanih strani dokaznih predlogov za predložitev sodišču v tožbi proti sekciji, je v dvorani nastal buren aplavz, ki je potrdil, da je vodstvo naše organizacije — pod geslom: **poštenje in morala** ter skrb za dvig šole in učit. pravice — na pravi poti.

Ob koncu zborovanja je bila predložena sledeča resolucija, ki so jo zborovalci navdušeno sprejeli:

Resolucija.

1. Slovensko učiteljstvo, organizirano v stanovski organizaciji JUU, se zanima za socialne razmere otrok in je zato pripravljeno sodelovati pri vseh prizadevanjih, ki gredo za tem, da bi zboljšala položaj, higieno in zdravje slovenskega otroka.

2. Učiteljstvo se je z navdušenjem odzvalo klicu prilagoditi svoje šolske delo stalno naraščajočim socialnim potrebam. Vsemu pa predpostavlja čast svoje funkcije in od-

Splošne vesti

UCITELJI SRBI VSTOPIJO V SAVEZ HRVATSKIH UCITELJSKIH DRUSTEV

V Zagrebu se je vršila v nedeljo, 5. maja, konferenca učiteljev Srbov iz banovine Hrvatske. Tovariš Gligor Čikara je naglasil potrebo sodelovanja srbskega učiteljstva s hrvatskim v skupni organizaciji. Po živahni in obširni debati so določili odnose do SHUD in današnji položaj in sprejeli sledečo resolucijo:

Srbi učitelji banovine Hrvatske bodo sodelovali s svojimi tovariši Hrvati v Savezu hrvatskih učiteljskih društev in zastavili vse moči za dobrobit učiteljstva, šole in naroda.

Vsa stanovska vprašanja naj se rešujejo v organizaciji Saveza hrvatskih učiteljskih društev na sreskih in saveznih skupščinah s sodelovanjem in soglasnostjo s Hrvati. Priporočamo vsem Srbom učiteljem banovine Hrvatske, da se potom sreskih društev včlanijo v Savez hrvatskih učiteljskih društev zaradi skupnih gmočnih in kulturno-prosvetnih interesov učiteljskega stanu.

Dekliški internat Franje Tavčarjeve v Ljubljani, Novi trg 5. Uprava internata sprejema že sedaj ustne in pismene prijave gojenk za šolsko leto 1940./41. v prostorih internata na Novem trgu 5.

Osebnne zadeve

Napredovanja učiteljstva v VIII. in IX. skupino

Z odlokom prosvetnega ministra so napredovali v Sloveniji naslednji ljudskošolski učitelji (-ce):

V VIII. POLOŽAJNO SKUPINO:

Zumer Anton, učitelj v Cerkljah; Kulovec Ljubica, učiteljica v Semiču; Burja Marija, učiteljica v Gor. Radgoni; Pavlin Franc, učitelj v Radovljici; Ogorelec Marija, učiteljica v Gor. Radgoni; Strec Mara, učiteljica v Prevaljah; Dolgan Marija, učiteljica v Sevnici; Belec Zorana, učiteljica v Štrigovi; Knafelc Alojzij, učitelj v Veliki Nedelji; Povšnar Angela, učiteljica v Vitanju; Cvetko Vladimir, učitelj v Vuzenici; Krnič-Kozar Ana, učiteljica pri Sv. Florijanu; Carli-Burger Mihaela, učiteljica v Hajdini; Rus Ana, učiteljica v Studencih; Česnik Ernest, učitelj na Rakeku; Zakrajšek Mileva, učiteljica v Šmartnem; Lah Milan, učitelj v Negovi; Zihel Barbara, učiteljica pri Sv. Stefanu; Gregorič Marija, učiteljica v Litiji; Pihler Vera, učiteljica v Vuhredu; Oražem Angela, učiteljica v Rovtjah; Klemenčič Franc, učitelj v St. Juriju; Senica Alojzija, učiteljica v Framu; Kolar Franc, učitelj v Ljubnem; Potrč Ema, učiteljica pri Sv. Urbanu; Ridl Albina, učiteljica v Marenbergu; Mohorko Terezija, učiteljica pri Svetem Urbanu; Korže Ida, učiteljica v Marenbergu; Fras Ana, učiteljica v Novi cerkvi; Žunič Stefanija, učiteljica v Limbušu; Andolšek Franciška, učiteljica v Karlovi; Knafelc Franc, učitelj pri Sv. Juriju; Koželj Marija, učiteljica pri Sv. Benediktu; Urleb Neža, učiteljica v Ponikvi; Pardubski Marija, učiteljica v Hrastniku; Peterlin Ana, učiteljica v Komendi; Penko Ljudmila, učiteljica šole za zaostale otroke v Ljubljani; Sartor Milan, učitelj v Spodnjem Logatcu; Tavčar Pavla, učiteljica v Sori; Folmajer Karel, učitelj v Vuzenici; Tigl Marija, učiteljica v Domžalah; Merčun Ciril, učitelj v Pečah; Ferline Anton, učitelj v Lokavcu; Banko Marija, učiteljica v Koroški Beli; Kavar Jahez, učitelj v Poljanah; Korče Danilo, učitelj v Borovnici; Mihelič Vladimir, učitelj v Šmarjeti; Trpin Stefan, učitelj v Polhovem Gradcu; Meško Jakob, učitelj v Črešnjevcih; Žener Viljem, učitelj v Blanci; Rej Franciška, učiteljica v Vel. Dolini; Markič Marijeta, učiteljica v Škocijanu; Vihihal Zorislava, učiteljica v Vodich; Vrbič Tekla, učiteljica v Sodražici; Znidarčič Anzelma, učiteljica v Trebelnem; Dolžan Edviga, učiteljica v Vačah; Slokar Rastislav, učitelj v Trdkovi; Potokar Rafaela, učiteljica v Radečah; Svetina J. Franciška, učiteljica v Kapelah; Kocuvan Adolf, učitelj pri Sv. Andražu; Židavik Ivan, učitelj v Zg. Sv. Kungoti; Keržin Stefan, učitelj v Hrušici; Vidmar Miroslav, učitelj v Trbovljah; Kramer Franc, učitelj v Trbovljah; Vindšnurer Angela, učiteljica v Zalogu; Bizjak Marko, učitelj v Gor. Radgoni; Babič Suzana, učiteljica pri Sv. Vidu; Podboj Stanislava, učiteljica v St. Vidu pri Stični; Česnik Rozalija, učiteljica v Bušci vasi; Krajc Justina, učiteljica v Starem trgu; Kralj Vilma, učiteljica šole za zaostale otroke v Kočevju; Zamljen Marija, učiteljica v St. Jerneju; Vuk Matilda, učiteljica v Dornavi; Šega Ivana, učiteljica v Voklem; Golar Vera, učiteljica v Križevcih; Krajačič Irena, učiteljica v Radatovičih; Zupanek Jožef, učitelj v Orli vasi; Tominc Neda, učiteljica na Vidmu; Blejec Julijana, učiteljica na Vidmu; Mesarič Andreja, učiteljica v Poljčanah; Šoukal Magda, učiteljica v Apačah; Kleč Antonija, učiteljica v Šmarju; Trampuž Ilija, učiteljica v Henini; Jesih Danica, učiteljica v Košanjevici; Laznička Anton, učitelj v Cvenu; Dojčman Herman, učitelj v Ljubecni; Kosec Helena, učiteljica v Polzeli; Virnik Mileva, učiteljica v Velešovem; Piculin Rudolf, učitelj v Kočevju; Toreli Janko, učitelj v Zidanem mostu; Sinigoi Boris, učitelj pri Sv. Križu; Novak Anton, učitelj v Koblju; Dacar Melhior, učitelj v Mošnjah; Urbancič Branko, učitelj v Koprivniku; Kržičnik Avgust, učitelj v Brežicah; Sirnik Ivan, učitelj v Ovišah; Čuk Cecilija, učiteljica v Cezanjevcih; Svetina Vladimir, učitelj na Brdu; Srčič Branko, učitelj v Železni gori; Androlič Pavla, učiteljica v Radatovičih; Čermelj Terezija, učiteljica v Prevarju; Jandl Franc, učitelj v Slatini Radencih; Bezjak Justina, učiteljica v Ptuj; Keber Cecilija, učiteljica v Litiji; Pavline Ana, učiteljica v Pertoci; Vrbič Ana, učiteljica v Polju; Kajcar Ivan, učitelj v Mežici; Bračko Franc, učitelj v Murski Soboti; Špan Elodija, vrtnarica v Slovenski Bistrici; Doma Jolanda, učiteljica pri Svetem Marku; Zupanc Alojzij, učitelj v Spodnjem Logu; Slokar Emilija, učiteljica v Trdkovi; Pavletič Irena, učiteljica v Črni; Rečnik Angela, učiteljica v Rogatcu; Debevec Marija, učiteljica v Horjulu; Židanik Anica, učiteljica v Zg. Sv. Kungoti; Vertačnik Ivan, učitelj

telj v Loškem potoku; Strehovec Franc, učitelj v Strugah; Berger Marta, učiteljica v Mokronogu; Debelak Marija, učiteljica v Trbovljah; Volk Veronika, učiteljica v Hrastniku; Bezeljak Vida, učiteljica v Trbovljah; Mokerel Marija, učiteljica pri Sv. Andražu v Halozah; Vinkler Julijana, učiteljica v Krki; Žebre Viktorija, učiteljica v Škocijanu; Kenda Olga, učiteljica na Bizeljskem; Medved Branko, učitelj v Cerkljah; Ivančič Ivana, učiteljica v St. Vidu; Šentinc Danijela, učiteljica v Koroški Beli; Gabrovec Benedikt, učitelj v Zireh; Horvat Elizabeta, učiteljica v Veržuju; Omladič Pavla, učiteljica v Braslovčah; Zupančič Natalija, učiteljica v Tomišlju; Gabere Ana, učiteljica v Izakovcih; Kukovič Ljudm., učiteljica v Podčetrtku; Jakič Lidija, učiteljica v Libojah; Kobal Marija, učiteljica v Trebnjem; Smid Olga, učiteljica v Selcah; Debevec Angela, učiteljica v Mavčah; Lepšin Josipina, učiteljica v Boštanju; Pele Otilija, učiteljica v Dolenji vasi; Vodnik Ignacij, učitelj v Vodich; Mutec Rudolf, učitelj v Šmartnem; Cenčič Jeluška, učiteljica v Radomljah; Pogacnik Milan, učitelj v Komendi; Štrus Ana, učiteljica v Blagovici; Blažič Pera, učiteljica v Nevljah; Žitek Jakobina, učiteljica v Ribnem; Zavec Katarina, učiteljica pri Sv. Lovrencu v Slov. gorah; Pahor Ljudmila, učiteljica v Gornjem gradu; Ivančič Ana, učiteljica pri Sv. Urbanu; Stanič Leopoldina, učiteljica pri Sv. Marjeti; Škodlar Ivanka, učiteljica v Smledniku; Hrovat Ana, učiteljica v Sostrem; Trotošek Julijana, učiteljica na Bizeljskem; Vokač Valerija, učiteljica v Šmartnem; Macele Marija, učiteljica v Raki; Flajs Franc, učitelj pri Sv. Bolfenku; Čanadija Dragica, učiteljica v Stanetincih; Hudales Zoran, učitelj v Senovem; Lampič Stanislav, učitelj na Jesenicah; Škubec Vinko, učitelj v Cerknici; Melic Sabina, učiteljica v Poljanah; Rak Miloslav, učitelj v Trbovljah; Dolenc Stanislav, učitelj v Tribučah; Tomažič Ana, učiteljica v Dobovi; Može Franc, učitelj v Podblici; Nartnik Marija, učiteljica v Rožnem dolu; Simčič Josip, učitelj v Orešju; Pahor Marija, učiteljica v Trbovljah; Kajzer Marija, učiteljica v Rajhenburgu; Meško Marija, učiteljica v Črešnjevcih; Bregar Ivan, učitelj pri Sv. Ožboltu; Ambrožič Ladislav, učitelj v Sinjem vrhu; Horvat Božidar, učitelj v Zg. Sv. Kungoti; Perpar Vekoslav, učitelj v Dol. Nemški vasi; Donik Anton, učitelj v Šmartnem; Tauffer Venčeslav, učitelj v Dolah; Hribernik Franc, učitelj v Hajdini; Gobec Radovan, učitelj v Jurklostru; Kovarič Vladimir, učitelj v St. Jerneju; Kotnik Konrad, učitelj pri Svetem Križu; Kocbek Jožef, učitelj v Vučji vasi; Klemenčič Milan, učitelj v Devici Mariji v Brezjah; Kmecl Edmund, učitelj pri St. Juriju; Borko Franc, učitelj na Sladkem vrhu.

V IX. POLOŽAJNO SKUPINO:

Janežič Franciška, učiteljica pri Veliki Nedelji; Romih Vekoslava, učiteljica v Topolšici; Trošt Klotilda, učiteljica v Limbušu; Prosen Hilda, učiteljica v Robu; Puc Marija, učiteljica v Robu; Verbič Anuša, učiteljica v Lučanah; Hafner Alojzija, učiteljica v Brezju; Mali Jadviga, učiteljica v Stopičah; Dougan Ana, učiteljica v Krki; Arhar Valerija, učiteljica v Radečah; Jerin Stanislava, učiteljica v Tržišču; Boje Bogomila, učiteljica v Devici Mariji v Polju; Makše Ana, učiteljica v Bohinjski Srednji vasi; Grilc Julijana, učiteljica v Selcah; Mateln Vera, učiteljica v Reki; Štercin Cecilija, učiteljica v Komendi; Keržan Franciška, učiteljica v Mengšu; Jagodič Stanislava, učiteljica v Toplicah; Robida Marija, učiteljica v Dolu; Čuk Matilda, učiteljica v Krašnji; Jeras Božena, učiteljica v Turnišču; Demšar Milka, učiteljica v Selcih; Rozin-Tomše Rozina, učiteljica v Zdolah; Ebenšpanger Pavla, učiteljica v Tišini; Bende Ana, učiteljica pri Sv. Miklavžu; Sinigoi Roza, učiteljica pri Sv. Križu; Barta Friderika, učiteljica pri Sv. Marjeti; Tomšič Ana, učiteljica v Dobovi; Bajc-Mavec Angela, učiteljica v Trzinu; Doboj Jožica, učiteljica v Cezanjevcih; Malinger Milena, učiteljica v Stopičah; Repovš Friderika, učiteljica v Begunjah; Seliškar Marija, učiteljica v Starem trgu; Frangež Terezija, učiteljica v Poljčanah; Tušek-Kosec Cirila, učiteljica v Donaki gori; Kastelic Ljudmila, učiteljica pri Sv. Antonu; Kobal Viljemina, učiteljica v Kamniku; Verderber Justina, učiteljica v Mengšu; Nežič Olimpija, učiteljica v Črensovcih; Veljak Ana, učiteljica v Polju; Oblak Marija, učiteljica pri Sv. Antonu; Vukotič Nada, učiteljica v Tribučah; Vegan Marija, učiteljica v Dolnji Bistrici; Flego Jelka, učiteljica v Framu; Vrenk Ana, učiteljica v Tomišlju; Ferjan Miroslava, učiteljica v Fari vasi; Jursič Hedvika, učiteljica v Stični; Suhodolnik Vida, učiteljica v Zagorju; Ajhkič Marijeta, učiteljica v Dolah;

Velika izbira blaga za damske in moške obleke v najnovejših modnih barvah

R. MIKLAUC „Pri škofu“

Dobro blago — nizke cene!

LJUBLJANA, Lingarjeva ulica - Pred škofijo

Klun Angela, učiteljica v Gaberju; Korošec Genovefa, učiteljica pri Sv. Katarini; Hrovat Hermina, učiteljica v Litiji; Štuhc Pavla, učiteljica v Ribnici; Bajec Teodora, učiteljica pri Sv. Križu; Bahovnik-Zaplatil Ljudmila, učiteljica v Naklem; Beranič Amalija, učiteljica v Ribnici; Budin-Pograjc Stanislava, učiteljica v Artičah; Velikonja Marija, učiteljica v Vrhpolju; Gajšek Ema, učiteljica v Keblju; Gregorač Ana, učiteljica pri Sv. Lenartu; Jesihar Gabrijela, učiteljica pri Sv. Antonu nad Rajhenburgom; Kelenc Veronika, učiteljica v Bakovcih; Končič Antonija, učiteljica v Podzemlju; Košorok-Vrtovec Zora, učiteljica na Vidmu; Kramer-Marguč Slava, učiteljica na Dravskem polju; Krajner-Vitine Stefanija, učiteljica v Pilštanju; Lerman-Janšovec Kristina, učiteljica v Cerkljah; Lešnik Marjeta, učiteljica v Lipovcih; Lušin Karolina, učiteljica na Bizeljskem; Ljubič Barica, učiteljica v Mirni peči; Marin Alojzija, učiteljica v Tržišču; Marn Karolina, učiteljica v Ljubljani; Možina Bogomila, učiteljica pri Sv. Marjeti; Mrak Branislava, učiteljica v Velikem gabru; Pip Bogomira, učiteljica v Zetalah; Počivalšek Marija, učiteljica v Zetalah; Robnik Ema, učiteljica v Nedelici; Simonič Vincencija, učiteljica pri Sv. Marku; Rakar Vida, učiteljica v Predosljah; Faninger Elizabeta, učiteljica v Breznu; Firis Ana, učiteljica v Radatovičih; Toreli-Vesel Marija, učiteljica v Zidanem mostu; Tominc Ivana, učiteljica v Globokem; Hribar Helena, učiteljica v Cerkljah; Apih-Sijanec Natalija, učiteljica v Reki; Višner Ana, učiteljica v Dobrnichah; Medved Alojzija, učiteljica v Polzeli; Podjaveršek Antonija, učiteljica v Novi cerkvi; Kulovic Terezija, učiteljica v Vavti vasi; Fric Ivana, učiteljica v Zrečah; Črničoj Nada, učiteljica v Trebelnem; Mariona Sikst, učitelj v Tepanjah; Pugelj-Ogrin Terezija, učiteljica v Strugah; Gala Vladimir, učitelj v Dol. Topli Rebrji; Gruden Marija, učiteljica pri St. Joštu; Jesih Slava, učiteljica v Dol. Nemški vasi; Zagar Doroteja, učiteljica v Polšniku; Sušnik-Valentin Magdalena, učiteljica v Runcu; Jenko Lidija, učiteljica v Mirni; Erjavec Jožefa, učiteljica v Polici; Kočevar Marija, učiteljica v Petrovi vasi; Šurla Marija, učiteljica v Dvoru; Šlamberger Julijana, učiteljica v Loki pri Zussmu; Bagar Helena, učiteljica v Gomilici; Galof Danijela, učiteljica v Zabukovju; Grabeljšek Marija, učiteljica v Artičah; Eržen Eleonora, učiteljica v Ligojni; Križaj Ivana, učiteljica v Šmartnem; Hude Bogomila, učiteljica v Mirni peči; Grošelj Valerija, učiteljica v Dobrnju; Kehl Zlata, učiteljica v Komendi; Beljan Marija, učiteljica v Sevnici; Pintar Rozalija, učiteljica pri Sv. Lenartu; Jelenko Ivana, učiteljica v Kotljah; Božič-Verhnjak Ana, učiteljica v Velikem Trnu; Starih Zora, učiteljica v Gederovcih; Trobevšek Magdalena, učiteljica v Čemšeniku; Volmajer Marija, učiteljica v Zavrču; Čepin Helena, učiteljica v St. Vidu; Čerček Olga, učiteljica v St. Janžu na Dravskem polju; Šubert-Ferjan Milena, učiteljica v Bušci vasi; Oset Zora, učiteljica v Polzeli; Hafner Marija, učiteljica v Bušci vasi; Ferline Borislav, učitelj pri Sv. Florijanu; Levstik Marjan, učitelj pri Sv. Tomažu; Lokovšek Ivan, učitelj v Pod-sredi; Perko Franc, učitelj v Prevorjah; Gajšek Emil, učitelj v Gornji Radgoni; Brezovar Olga, učiteljica v St. Rupertu; Miselj Marija, učiteljica v Senčurju; Radsel-Hlad Zora, učiteljica v Škalah; Starec Bogomir, učitelj v Gaberju; Nagode Elizabeta, učiteljica v Veliki Polani; Lesar Marjeta, učiteljica v Mali Polani; Krinc Ana, učiteljica v Dobrovniku; Slana Antonija, učiteljica v Stranich; Vilfan Julijana, učiteljica v Šmihelu pri Žužemberku; Kunej Danila, učiteljica pri Sv. Petru; Šemrov Ana, učiteljica v Cerknici; Bezjak-Bedjanič

Julijana, učiteljica v Središču; Ilc Angela, učiteljica v Šmarjeti; Kocuvan Ida, učiteljica v Gornji Radgoni; Zajec Jožefa, učiteljica v Oneku; Potisk Hilda, učiteljica pri Sv. Juriju; Primožič Ana, učiteljica v Prežganju; Segula Pavel, učitelj pri Sv. Marjeti; Gregoretič Doroteja, učiteljica v Apačah; Kalan Metod, učitelj v Planini; Osterc Antonija, učiteljica v Gančanih; Samsa Gabrijele, učiteljica pri Sv. Vidu; Spindler Dušan, učitelj v Podgradu; Jarec Ernestina, učiteljica v Cankovi; Ancelj Rozalija, učiteljica v Kapelah; Drofenik Vekoslava, učiteljica v Vitanju; Buda Stanislav, učitelj v Velikih Poljanah; Čurman Viktor, učitelj v Sebeborcih; Veršič Mihael, učitelj v Veržuju; Jarec Marjan, učitelj v Cankovi; Kofjač Alojzij, učitelj v Tišini; Kuhar Ivan, učitelj v Šafarskem; Kučan Koloman, učitelj v Križevcih; Mihelič Edvard, učitelj pri Sv. Vidu; Pip Anton, učitelj v Zetalah; Sušnik Rudolf, učitelj v Runcu; Svare Ivan, učitelj v Razborju; Vidmar Franc, učitelj v Martinjvrhu; Pihler Alojzij, učitelj pri Sv. Urbanu; Stanič Feliks, učitelj pri Sv. Bolfenku na Kogu; Todorč Ljubomil, učitelj v Potoku; Otič Pavel, učitelj v Kozjem; Jagodič Vida, učiteljica v Polzeli; Jelenc Bogomir, učitelj v Dobrni; Delej-Prislan Helena, učiteljica v Rečici ob Savinji; Bazelj Marija, učiteljica pri Sv. Urbanu; Kobal Branko, učitelj v Trebnjem; Zajec Rudolf, učitelj v Gerlincih; Fuger Fran, učitelj v Kolovratu; Lavrič Ljudmila, učiteljica pri Sv. Trojici; Zeleznik-Makuc Bogdana, učiteljica v Dobličah; Zimic Florijana-Cveta, učiteljica v Catežu; Breže Rudolf, učitelj v Koprivni; Koren Alojzij, učitelj v Semiču; Mušič Anton, učitelj v Vurberku; Širko Vilma, učiteljica v Metliki; Soklič Iv., učitelj v Jurklostru; Horvat Terezija, učiteljica v Podgorju; Natek-Simerl Gizela, učiteljica v Topolšici; Savicki Cirila, učiteljica pri Sv. Antonu; Porenta-Bauer Marija, učiteljica pri Sv. Jakobu; Lah Marija, učiteljica v Žičah; Vidmar Marija, učiteljica v Martinjvrhu; Novak Terezija, učiteljica v Mirni; Krajncič Ivan, učitelj v Zavrču; Uratnik Edvard, učitelj v Litiji; Sič Stefan, učitelj v Ajdovcu; Gajst Oskar, učitelj v Ojstri; Gerkman Stanislav, učitelj v Šmihelu; Gerčar Alojzij, učitelj v Dolnji Bistrici; Kok Lucija, učiteljica v Lokavcu; Munih Franc, učitelj pri Sv. Florijanu; Palčič Ernest, učitelj v Tunjicah; Perenič Danijel, učitelj v Pristavi; Poljanec Dušan, učitelj v Ribnici; Regvat Janko, učitelj v Pilštanju; Rečnik Ernest, učitelj pri Sv. Florijanu; Hlupič Franc, učitelj pri Sv. Juriju ob Pesnici; Sunkovec Emanuel, učitelj v Ravnah; Pogačar Stefanija, učiteljica v Stranah; Beričič Jožefa, učiteljica v Begunjah; Čepon Neža, učiteljica v Rečici; Zima Amalija, učiteljica v Mačkovcih; Arh Marija, učiteljica v Mežici; Stojkovič Rajko, učitelj v Dragatušu; Može Valentina, učiteljica v Podblici; Gorjup Olga, učiteljica v Svibnu; Benedičič Valentin, učitelj v Murski Soboti.

—i V X. položajno skupino so napredovale vrtnarice: Meglič Terezija v Šoštanju, Černoga Marija v Domžalah, Hrast Kristina v Slovenjem Gradcu, Žitnik Ljudmila v Marenbergu, Lobe Julija v Prevaljah, Ložar Stanislava v Gornji Radgoni.

—i Premeščeni so naslednji ljudskošolski učitelji: Turza Janez iz Gornjega grada v Bogojno, Perko Anton iz vardske banovine v Majšperk, Žitnik Maks iz Zelezne gore v Šmartno pri Kamniku in Borko Milan iz vardske banovine v Gor. Lendavo.

—i Premeščene so sledeče učiteljice: Angela Rot iz Sv. Pavla pri Preboldu v Ljubljano, Ivana Mihelič iz Preske pri Medvodah v Ljubljano in Danica Jurančič iz Notranjih gor in Presko pri Medvodah.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

—i Društvo narodov prinaša med drugim naslednje zanimive številke o podražljivosti življenja od začetka vojne. V primeru s prvim polletjem 1939. se je življenje podražilo v Zedinjenih državah za 1 %, v Kanadi za 2 %, v Grčiji in Madžarski za 4 %, v Švici in Argentini za 6 %, v Belgiji in Norveški za 8 %, v Švedski za 10 %, v Angliji in Estoniji za 14 %, na Japonskem za 16 %, v Jugoslaviji za 26 %, v Romuniji za 30 % in na Kitajskem za 126 %.

—i Učiteljstvo meščanskih šol je v nedeljo zborovalo v Celju je naslov poročila v »Jutru« od 8. maja, iz katerega posnemamo tudi sledeče ugotovitve: Potem je poročal načelnik sekcije o tegobah, s katerimi se morajo boriti meščanske šole od svojega obstanka dalje. Ko je že videti, da se bo obrnilo na bolje, pride kakor strela iz jasnega odredba, ki potisne šole zopet za stopnjo nazaj. Tako je uredba o izpitih, ki naj bi jih absolventi meščanskih šol polagali na raznih strokovnih šolah za sprejem. Sekcija je storila potrebne korake, da se prepreči izvedba škodljive uredbe... Po vojni je slovenske meščanske šole ustanovil nadzornik dr. Leopold Poljanec, ki je bistro preudaril in prav zadel bistvo meščanskih šol. Slovensko učiteljstvo želi, da se v naše meščanske šole povrne Poljančev duh in njegova smotrnost pri vzgoji manjkajočega srednjega stanu, kateremu je edino namenjena Slovenska meščanska šola naj naveže šolanje na končani peti razred osnovne šole, svoje učence naj izbira, vsa

naj jih do božiča na poskušajo, učni načrt naj jim da v štiriletnem šolanju zaokroženo izobrazbo, ki je višja kakor ona popolnih osemrazrednih narodnih šol, učna snov naj se giblje v koncentričnih krogih, ki postajajo od razreda do razreda vse večji in globlji.

—i Srbski učitelji na Hrvatskem. Včeraj so se sešli srbski učitelji v banovini Hrvatski, ki so sklenili, da bodo sodelovali s svojimi tovariši Hrvati v zvezi hrvatskega učiteljskega društva in da bodo zastavili vse svoje moči v dobro učiteljstva, šole in naroda. (»Slovenec«, 7. maja.)

Učiteljska tiskarna

—t V Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani in njeni podružnici v Mariboru dobite pisarniške potrebščine za šolo, pisarne in dom, knjige za šolanje otrok, znanstvene in leposlovne vsebine za odrasle, za otroke, za odraslo mladino, prijatelje in znanke, učila za vse, merila in razne merilne instrumente za šolo in praktično uporabo, svetlopišni papir »Jasnit« za kopiranje načrtov in skic. V tiskarni se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela.

—t Če potrebujete katero koli knjigo in je nimate, lahko jo dobite v Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani in v Mariboru.

Naša gospodarska organizacija

—g Zadrúžnikom Učiteljske samopomoči. Opažamo, da vsako leto pred velikimi počitnicami naraste število prošelj za brezobrestna posojila. Ker je zadrúžna uprava razposlala v aprilu t. l. »pravilnik za socialni sklad«, so mnogi člani menda mislili, da morajo vložiti prošnje za posojila. US prejema dnevno po tri ali štiri prošnje za brezobrestna posojila. Da bi upravni odbor rešil pozitivno vse do danes vložene prošnje, bi moral imeti vsaj desetkratni znesek za ta sklad; ker tega nima, bo mnogo prošelj zavrnjenih, pri res potrebnih pa zneski za posojila reducirani. Do začetka maja t. l. vložene prošnje bodo rešene — kakor že bo — v juniju in juliju 1940., vse pozneje došle prošnje pa po velikih počitnicah — od septembra t. l. dalje. Zadrúžna uprava Vam ne ve in ne zna kaj drugega povedati. Prosimo, upoštevajte to!

—g Vabilo na letni občni zbor »Društva za zgradbo obmorskega učiteljskega doma v v Omišlju«, ki bo v nedeljo, 19. maja 1940., v prostorih JUU — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6/1. Začetek ob pol 8. uri. Dnevni red: 1. Otvoritev po predsedniku. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Pregled računskega zaključka za leto 1939. 5. Volitve. 6. Slučajnosti. — Ako bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se bo vršil čez pol ure drug občni zbor v zgoraj omenjenem prostoru in z navedenim dnevnim redom, ki sklepa v smislu člena 9. pravomočno ne glede na število navzočih članov. — V Ljubljani dne 8. maja 1940. — Rado Grum s. r., predsednik; Ivan Kocijančič s. r., blagajnik.

Učiteljski pravnik

—š Stanarina z neučiteljski poročenih učiteljic. Izplačilo. — V 34. številki »Učit. tovariša« smo priobčili na podlagi dobljenih informacij, da bodo izplačane stanarine od 1. aprila dalje s plačo za maj t. l., in to na podlagi svojčasno — v letu 1939. — vložjenih prijav. Ker pa veljajo prijave le za eno proračunsko leto, t. j. v letu 1939. vložene za proračunsko leto 1939/40., je odredila kr. banska uprava z okrožnim razpisom IV. številka 8935 z dne 25. aprila 1940., naj prizadete tovarišice vložijo nove prijave za leto 1940./41., nakar se jim takoj izplača pripadajoča stanarina od 1. aprila 1940. dalje z rednimi prejemki za junij odnosno julij t. l. Citiranemu razpisu kr. banske uprave zadostite takoj, da se pospeši nakazilo. — Nekolkovani prošnji, naslovljeni na kr. bansko upravo, vloženi po uradni poti, je priključiti nekolikovanu potrdilo po spodnjem vzorcu in nekolikovanu potrdilo občine stalnega bivališča moža-neučitelja. Obe potrdili morata vsebovati pripombo, zakaj se izdajata. — Prošnjo je setaviti takole:

»Na osnovi okrožnega razpisa kr. banske uprave v Ljubljani IV., št. 8935, z dne 25. aprila 1940., in dopolnilno k svoječasno vloženi prošnji za nakazilo stanarine in kuriva po št. 84. z o. l. št. od 1. ... 193 ... (tu navedite datum ločenega gospodinjstva, ki ste ga navedli v prošnji, vloženi leta 1939.) dalje, prosim na podlagi priloženih potrdil za nakazilo stanarine in kuriva tudi za čas od 1. aprila 1940. dalje.«
2 potrdili!

V 194 ..

Potrdilo.

Podpisani potrjujemo, da učiteljica v času od 1. aprila 1940. dalje ne živi v stalnem skupnem gospodinjstvu s svojim možem-neučiteljem, ki stalno biva v občina zaradi srez zaradi

To potrdilo se izdaja zaradi nakazila stanarine in kuriva po zakonu o ljudskih šolah. Za resničnost navedb prevzamemo vso moralno in materialno odgovornost.

1. V dne Šolski upravitelj:

Žig:

2. V dne Predsednik občine:

Žig:

3. V dne Sreski načelnik:

Žig:

—š »Stanarina«? Vaše vprašanje je pojasnjeno zgoraj. — V odsotstvo zaradi poroda v izmeri 6 tednov po št. 89. U. Z. se šteje čas pred porodom in po njem. (Ročni katalog, str. 234., čl. 15. uredbe o odsotstvu in bolovanju.)

Mladinska mafica

—mm Ko leži ves XI. letnik »Našega roda« pred nami, se šele vidi, kako bogat in in pester je bil letos list. Pri njem je sodelovalo nad 80 pesnikov in pisateljev in 25 ilustratorjev. Med pesniki srečamo poleg starejših že znamenitih avtorjev kot so Alojzij Gradnik, ki je bil odlikovan od mestne občine za najboljšo pesniško zbirko, Anton Debeljak in Ksaver Meško — tudi Vido Tauferjevo, odlikovano z banovinsko nagrado za pesniško zbirko »Veje v vetru«, Lili Novyjevo, znano prevajalko naših lirikov v nemščino in sodruknico »Sodobnosti«, Anico Černejevo, Danico Grudnovo in Maro Tavčarjevo, sodruknice »Ženskega sveta« in drugih ženskih revij, dalje Zdravka Ocvirka, Jana Plestenjaka in Venceslava Winklerja, sodruknice »Doma in sveta« in »Dejanja«, ter Janka Samca in Frana Roša, sodruknice »Ljubljanskega zvona« in »Obzorja«. Med prozaisti srečamo poleg naših znanih izrazito mladinskih pisateljev, kot so Josip Ribičič, Oskar Hudales, Fran Roš in druge renomirane pisatelje, kot n. pr. Ivana Preglja, sodruknice »Doma in sveta«, Franca Bevka, sodruknice skoro vseh naših revij, Antona Ingoliča, sodruknice »Ljubljanskega zvona« itd. Tu srečamo zopet Antona Debeljaka, dalje Mirana Jarca, sodruknice »Dejanja«, Marijo Kmetovo, urednico »Slovenca«, Bogomira Magajno, sodruknice »Modre ptice«, Angela Cerkvenika in druge. Med ilustratorji so zastopani najboljši naši grafiki od starejših, kot so Božidar Jakac, Niko Pirnat, Albert Sirk, pa do Mare Kraljeve, Frana Miheliča, Nikolaja Omerso, Maksima Sedeja, Rika Debeljaka, Frana Goloba, Frana Sajovica, in drugih. V tem letniku »Našega roda« srečamo pesnike, pisatelje in ilustratorje najrazličnejših svetovnih naziranj, struj in stremeljenj in prav to daje listu posebno pestrost, razgibanost in privlačnost.

—mm Redna seja Mladinske matice bo v sredo, 15. t. m., ob 20. uri.

—mm Tiskarski škrtat je v 9. številki »Našega roda« pripisal ilustracije Roševih »Lenuhov« Tomažu Kvasu. V resnici pa so delo Antona Znidaršiča.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

ČLANSTVO UČITELJSKEGA PEVSKEGA ZBORA

Ob ustanovitvi UPZ in skoro do njegove desetletnice so sestavljali članstvo zbora večinoma starejši tovariši in tovarišice, ki so službovali v Ljubljani ali blizu nje. Ob prvem jubileju zborovega obstoja pa so skoro vsi, ki so kumovali UPZ ob rojstvu, odšli v zaslužben pevski pokoj in v zbor je začelo vstopati mlajše učiteljsko iz raznih srezov naše banovine. Učiteljska pevska družina, nekaka stalna pevska šola za naše učiteljsko, je postala sčasoma zbirališče ljudi enakega poklica iz toliko različnih krajev, postala je nekaka posvetovalnica za izmenjavo misli o šoli in delu v njej. Učiteljski pevski zbor je torej sestavljen na edinstven način, kot ga ne zasledimo pri nobenem drugem pevskem zboru v naši državi. Prav radi te svoje posebne sestave mora imeti poseben način dela, članstvo pa mnogo dobre volje za izvršitev ciljev, ki si jih je zastavilo.

Z dotokom novega članstva iz raznih krajev je moral UPZ opustiti redne mesečne pevske vaje, ki so se vršile v prvih letih obstoja ob sobotah in nedeljah ter prirejevati pevske tečaje po večmesečnih presledkih, najraje o velikih noči, božiču, Vseh svetih in velikih počitnicah. Z okrnjenjem števila pevskih vaj je bil zboru otežkočen normalni razvoj dela, trenutno more zbor le z velikimi fizičnimi žrtvami vršiti svoje poslanstvo. Pevski tečaji trajajo po več dni in pevci morajo skoro ob vsakih krajših ali daljših počitnicah po 6 do 8 ur presedeti pri petju.

Upravni odbor zbora je skušal vzpostaviti znosnejše razmere. S posebnimi pozivi in vabilu v »Učiteljskem tovarišu« je večkrat vabil dobre pevce in pevke iz bližnje okolice Ljubljane k sodelovanju v zboru, a odziv ni omembe vreden. Nekaj let nazaj sta bila v sedžu zbora od odbora in zborovega članstva samo predsednik in tajnik. Za naš stanovski zbor, ki si je nadel nalogo poleg prirejanja koncertov izdajati tudi glasbene priročnike, ustanoviti skupno organizacijo naših mladinskih pevskih zborov, prirejati z njimi mladinske pevske festivale, izvajati mladinske spevoigre, prirejevati pevovodske tečaje in delati s podrobnim delom za povzdigo petja v šoli, pomeni eno samo veliko žrtev za stan in narod, delo, ki zahteva mnogo sile in dobre volje od odbora in članstva zbora ter moralno in gmotno podporo učiteljskega organiziranega v ljubljanski sekciji JUU. Zbor je kljub temu izvršil mnogo dela, kar bo razvidno iz naših nadaljnjih člankov na tem mestu, nekaj dela

pa se ni izvršilo prav radi premajhnega zanimanja gotovih činiteljev, na katere se je obrnil zbor s prošnjami in pozivi, ki je mislil izvesti nekatere načrte, ki spadajo v njegov delokrog. To vrsto ovir bomo skušali popisati v prihodnjih člankih.

V letošnjem poslovnem letu šteje zbor 76 glasov, in sicer 41 pevk in 35 pevcev. Letos je pristopilo k zboru 9 novih članov, 4 so izsto-

Šolski radio

—r Torek, 14. maja: Življenje v Crni Reki in okoliških vaseh v minulih časih; g. Mirko Demšar.

—r Petek, 17. maja: Pokrajinska oddaja iz Svetinj; izvajajo učenci in učenke ljudske šole, vodi g. upravitelj Peter Kociper. Vsebinska oddaja: Življenje in delo v Prlekiji s posebnim ozirom na naše Jeruzalemske gorice. Socialni položaj našega ožjega in širšega šolskega okoliša, naše šege in običaji. Mladinski zbor bo zapel par prlekkih pesmi. Na eni strani veselje in židana volja naših lepih vinskih gor, na drugi strani pa teža dela, trp-

Stanovska organizacija JUU

Dabla

— JUU SRESKO DRUŠTVO V KRANJU proslavi 50 letnico svojega obstoja s slavnostnim zborovanjem v soboto, dne 18. maja 1940., ob 9. uri v Narodnem domu v Kranju. Zborovanja se udeležijo tudi tovariši (-ice) učiteljskih društev v Škofji Loki in Radovljici. Dnevni red zborovanja je: 1. Otvoritev in pozdrav. 2. 50 letno delovanje kranjskega učiteljskega društva. 3. Vzgojna resničnost v naših dneh. — Predava dr. St. Gogala. 4. Resolucije. 5. Poklonitev umrlim tovarišem in tovarišicam na kranjskem pokopališču. — Po zborovanju je skupno kosilo. Cene kosila so din 12,—, 16,— in 20,—. Vsak udeleženec naj javi najkasneje do 15. t. m. tov. Rantu Fr. v Stražišću, kakšno kosilo si želi. — Na predvečer uprizore tovariši (-ce) v Narodnem domu v Kranju ob pol 9. uri zvečer Petrovičovo dramo »Duše«. Udeleženci izven Kranja, zlasti oddaljenejši, naj javijo, če žele prenočišče pri tovariši (-ci), vse one tovarice (-ice) v Kranju pa, ki morejo za ta večer odstopiti kako posteljo, prosimo, da to javijo tovarišu Trdvyja Maksu, učitelju v Kranju. — Na to zborovanje vabimo poleg članov tudi one učitelje in učiteljice, ki še do sedaj niso vstopili v organizacijo vrste, da s tem dokažejo, da hočejo biti tudi oni vredni nasledniki ustanoviteljev našega društva. Le strnjene organizacijske vrste, v katerih bomo vsi učitelji (-ice), nam bodo pripomogle do večjih uspehov.

Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO DOLNJA LENDAVA bo zborovalo v soboto, dne 18. maja 1940., v ljudski šoli v Dolnji Lendavi ob pol 10. uri. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Poročilo o hospitiranju na Poizkusni šoli v Ljubljani. 3. Poročilo funkcionarjev. 4. Predavanje tov. Majhena o izvenšolskem delu. 5. Slučajnosti. — Udeležba obvezna!

Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DESNI BREG bo zborovalo v soboto, 18. maja 1940., ob pol deseti uri v Studencih — državna deška ljudska šola. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo in dopisi. 2. Predavanje s skioptičnimi slikami prof. E. Smaska: Teorija in praksa gledališča za mladino. 3. Vprašalna skrinjica. 4. Predlogi in slučajnosti.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V KOČEVJU bo zborovalo v soboto, dne 18. maja, ob 9. uri v šoli v Borovcu s sledečim dnevnim redom: 1. Hospitacija na enorazrednici pri tov. Tratarju. 2. Po hospitaciji: a) situacijsko poročilo; b) volitve delegatov za obe skupščini; c) slučajnosti. Popoldne izlet na Krempo, v kraljestvo narais. Odhod iz Kočevja po navodilih društvene okrožnice. K obilni udeležbi vabi odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO RADOVLJICA bo zborovalo skupno s kranjskim in škofjeloškim učiteljskim društvom 18. maja ob 9. uri dopoldne v dvorani Narodnega doma v Kranju. Zborovanje bo slavnostno, ker slavi bratsko sresko učiteljsko društvo v Kranju svojo 50 letnico, zato pričakujemo polnoštevilno udeležbo. Zveze vlakov so ugodne. Komur je dana prilika, naj se udeleži na predvečer zborovanja slavnostne predstave Petrovičeve drame »Duše«, ki jo uprizori članstvo kranjskega učiteljskega društva. Na svidenje v Kranju! Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V ŽUŽEMBERKU bo zborovalo dne 18. maja 1940., ob 10. uri dopoldne v Žužemberku. Dnevni red: 1. Kako pridobiti starše za vzajemno delo v šoli. Predavanje tov. Siča Stefana. 2. Nekaj misli o vzgoji. Predavanje tov. Anke Kunstl. 3. Šolske in stanovske zadeve. 4. Slučajnosti. — Le vsi pridite! Odbor.

pili, a 13 članov je črtal upravni odbor na zadnji svoji seji iz članskega seznama. Članstvo UPZ slušuje po sledečih srezih: Brežice, Celje, Črnomelj, Dravograd, Gornji grad, Kamnik, Kočevje, Slov. Konjice, Krško, Laško, Litija, Ljubljana - mesto, Ljubljana - zahodni del, Ljutomer, Maribor - desni breg, Novo mesto, Ptuj, Radovljica, Škofja Loka in Šmarje pri Jelšah.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

ljenje in beda našega viničarskega prebivalstva, ki je po večini odvisno od tuje gospode. Pripravite zemljevid Slovenskih gor z Dravskim ali Ptujskim poljem ter s Prekmurjem!

—r kmetijskem radiu bo v nedeljo, 12. maja, ob 17. uri predaval g. inž. Franjo Sevnik: Delo banovinskega odbora za propagando gozdarstva. V ponedeljek, 13. maja, ob 17. uri bo predaval g. Vladimir Kuret: Poletna dela v vinarstvu.

—r Popravek: V zadnji številki »Učit. tov.« je v programu proslave materinskega dne označena Ciril Pregljeva pesem »Ta zima že zapuša nas« kot Emil Adamičeva, kar s tem popravljamo.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V LJUBLJI bi moralo po delovnem načrtu zborovati v maju na višenjski strani. Od tovarišev odbornikov z višenjske strani še ni odgovora glede majskega zbora. Na željo sekcije JUU bomo zborovali še v juniju. (Zbor bo 8. junija v Ljubljani.) Razpravljali bomo o zadevah, ki jih bo sprožil predsedniški zbor, ki bo konec maja. — Točen poziv za majsko zborovanje bo sledil po prejemu zaprosenih informacij. Predsedstvo.

— JUU SRESKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA se priključi jubilejnemu zborovanju Učiteljskega društva za kranjski srez, dne 18. maja v Kranju. Sledite navodilom in objavam Učiteljskega društva za srez Kranj in se po njih ravnaite! Polnoštevilno! Odbor.

Novosti na knjižnem trgu

—k Prirodopisni atlas ptičev, ki ga je za šolsko in splošno uporabo sestavil prof. Dragutin Simonović, je v prevodu prof. Rafaela Bačarja izdala Umetniška propaganda. Cena v platno vezanemu izvodu din 75,—. Prirodopisni atlas ptičev je razdeljen v dva dela: prvi, 50 strani obsegajoči del z razvrstitvijo ptic v posamezne rede z najzanimivejšim opisom posameznih redov in z opisi 252 ptičev, katerih barvaste slike obsega drugi del na 31 tabelah. To novo delo bo brezdvomno služilo kot zelo praktična pomožna knjiga šolam in učiteljskim, ker so tu zbrane zelo verne slike posameznih ptičev kakor tudi njihovi kratki opisi z najvažnejšimi karakterističnimi znaki. In prav iz tega razloga knjigo tudi priporočamo. Naroča se tudi v Knjižarni Učiteljske tiskarne.

—t Peresa, svinčnike, kuverte, črnila, pisarniške in šolske potrebnosti si najceneje dobavite v Knjižarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5,—

ZAMENJAM

lep kraj v Slovenskih goricah z mestom bližje Ljubljani. — Naslov v upravi.

Vedno prihajajoče novosti!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Na željo pošljemo vzorce!

A. ŽIBERT
trgovina s čevlji
Ljubljana, Prešernova ulica

priporoča cenjenemu učiteljskemu svojo veliko zalogo prvovrstnih in najmodernejših čevljev najboljših tvrdk za dame in gospode, ter za deco v vseh velikostih, kakor tudi moške in damske poletne sandale v vseh modnih barvah

KUPUJTE
PRI TVRDKAH,
KI OGLAŠUJEJO
V NAŠEM LISTU!

Gostilna „Ražem“

Ljubljana — Žabjek

Prvovrstna primorska kuhinja, izborna vina in vedno sveže pivo. — Cenjenemu učiteljskemu se priporoča Zoran Ražem

Telefon št. 28-57